

نام درس: فارسی یازدهم تاریخ: زمان آزمون: سوالات ارزشیابی نوبت اول سری ۶ نمره با عدد: نمره با حروف:	به نام خداوند علم و قلم اداره ی آموزش و پرورش دبیرستان سال تحصیلی	نام: نام خانوادگی: نام پدر: پایه: نام دبیر:
بارم	الف - قلمرو زبانی (۷ نمره)	ردیف
۱/۵	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید: الف) <u>زنخدان</u> فرو برد چندی به جیب () ب) <u>نژند</u> آن دل ، که او خواهد نژندش () پ) عزرائیل بیامد و به قهر، یک <u>قبضه</u> خاک برگرفت و بیاورد. () ت) چوکشتی، بادپا در رود افکند () ث) صدای شترهای حامل <u>زنبورک</u> با آهنگ شیپورها در می آمیخت. () ج) اشتر طلبید و <u>محمل</u> آراست ()	۱
۱/۵	املا: در عبارات و ابیات زیر غلط های املایی را بیابید و اصلاح کنید: الف) معیار دوستان دغل روز حاجت است غرضی به رسم تجربه از دوستان طلب () ب) خویشان را ضیعتکی حلال خرنده و ما حقّ این نعمت لختی گذارده باشیم. () پ) به رود سند می غلطید بر هم ز امواج گران کوه از پی کوه () ت) اهل قونیّه، از خورد و کلان، در تشییع پیکر مولانا و خاک سپاری حاضر شدند. () ث) در ره عشق وطن از سرِ جان خواسته ایم () ج) حق تعالی عزرائیل را بفرمود: « برو اگر به طوع و رقبت نیاید به اکراه برگیر و بیاور. » ()	۲
۱	واژه « امروز » را در دو جمله، یک بار به عنوان « قید » و یک بار به عنوان « مسند » به کار ببرید.	۳
۰/۲۵	نقش کدام یک از واژه های مشخص شده در ابیات، در مقابلش <u>نادرست</u> ذکر شده است؟ الف) به مغرب سینه مالان <u>قرص خورشید</u> نهان می گشت پشت کوهساران (نهاد) ب) به خوناب شفق در دامن شام به خون آلوده <u>ایران کهن</u> دید (مفعول) پ) اگر یک لحظه امشب دیر جنبد <u>سپیده دم</u> جهان در خون نشیند (قید) ت) در آن تاریک <u>شب</u> می گشت پنهان فروغ خرگه <u>خوارزمشاهی</u> (مسند)	۴
۰/۵	رابطه معنایی گروه کلمات زیر را بنویسید. الف) تند و مزه () ب) تند و ترش ()	۵
۰/۵	نقش واژه « استاد » را در دو جمله زیر مشخص نمایید. الف) کتاب استاد، در بر دارنده مطالب مفیدی است. () ب) استاد معین، فرهنگ فارسی را در شش جلد تدوین کرده است. ()	۶

۷	متن زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید. « این مرد بزرگ و دبیر کافی، بونصرمشکان، به نشاط قلم در نهاد و نامه نبشته آمد. سپس آغاچی خادم را گفت: بستان من ببردم و نزد امیر رسانیدم.» (الف) نوع « را » در جمله (آغاچی خادم را بگو) چیست؟ () (ب) کدام جمله، به صورت مجهول به کار رفته است؟ () (پ) در نوشته بالا، « دبیر » کدام نقش تبعی را دارد؟ ()	۰/۷۵				
۸	نوع کلمات زیر را از نظر « ساخت » بنویسید. الف - غنچه () ب - آتش نشانی ()	۰/۵				
۹	عبارت داده شده را مجهول کنید. « خیاط، لباس ها را می دوزد. »	۰/۵				
ب - قلمرو ادبی (۵ نمره)						
۱۰	درس « پرورده عشق » جزء کدام یک از انواع ادبیات است؟ ()	۰/۲۵				
۱۱	برای هر یک از ابیات زیر، یک آرایه ذکر نمایید. (توجه: آرایه ها نباید تکراری باشند). (الف) از این سد روان در دیده شاه ز هر موجی هزاران نیش می رفت (ب) کمال عقل آن باشد در این راه که گوید نیستم از هیچ آگاه (پ) بگیر ای جوان دست درویش پیر نه خود را بیفکن که دستم بگیر (ت) گرچه ز شراب عشق مستم عاشق تر از کنم که هستم	۱				
۱۲	در نمونه های زیر، بخش های مشخص شده، استعاره از چیست؟ <table border="1"><tr><td>چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر</td><td>مه</td></tr><tr><td>در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید</td><td>دریای خون</td></tr></table>	چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر	مه	در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید	دریای خون	۱
چون رایت عشق آن جهان گیر / شد چون مه لیلی آسمان گیر	مه					
در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید	دریای خون					
۱۳	در بیت زیر « صنم گریز پای » استعاره از کیست؟ () بروید ای حریفان، بکشید یار ما را به من آورید آخر، صنم گریز پای را	۰/۲۵				
۱۴	حفظ شعر: (الف) بیت زیر را مرتب کنید. بازکشید / تقلید / از / روش / جای / خویش / در / پی / پای / او / کرد / به (ب) مصراع دوم بیت زیر چیست؟ گفتند یافت می نشود جسته ایم ما (۱) آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست (۲) گفت آن که یافت می نشود آنم آرزوست (۳) بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (۴) شیر خدا و رستم دستانم آرزوست (ج) در ابیات زیر، جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. ای حسن، برون آ، دمی ز کرد فرامش ره و رفتار خویش ماند زده از کار خویش	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵				

۱۵	تاریخ ادبیات: الف) نام شاعر یا نویسنده آثار زیر را بنویسید. (۱) فرهاد و شیرین: (۲) مرصاد العباد: (ب) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. چهارپاره برای طرح مضامین اجتماعی و به کار می رود و رواج آن، از دوره بوده و تاکنون ادامه یافته است.	۰/۵
پ- قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۶	دربیت «از عمر من آن چه هست برجای / بستان و به عمر لیلی افزای» کدام ویژگی مجنون بارز است؟	۰/۲۵
۱۷	بیت زیر به کدام اصل پس از مرگ، اشاره می کند؟ () کدام دانه فرو رفت در زمین که نرُست؟ چرا به دانه انسانیت، این گمان باشد؟	۰/۲۵
۱۸	منظور از «زر پاره» در عبارت زیر چیست؟ () مرا گفت: «بستان؛ در هر کیسه، هزار مثقال زر پاره است.»	۰/۵
۱۹	عطار بعد از ملاقات با مولوی، چه جمله ای درباره او گفت؟	۰/۵
۲۰	مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف- در ره عشقِ وطن از سر و جان خاسته ایم تا در این ره چه کند همت مردانه ما ب- به پاس هر وجب خاکی از این مُلک چه بسیار است آن سرها که رفته	۰/۵
۲۱	مصراع اول بیت زیر به چه موضوعی اشاره دارد؟ () از شبِ نیم عشق، خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد	۰/۵
۲۲	در عبارت «مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.» مقصود از «خانه های تاریک و بی دریچه» چیست؟ ()	۰/۵
۲۳	با توجه به عبارت زیر، به سوالات پاسخ دهید. «اگر ما را آفتی رسد از این شخص، از این موضع تواند بود و اگر حق تعالی را با این قالب سر و کاری خواهد بود در این موضع تواند بود. ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند مردود همه جهان گشت.» الف - منظور از این موضع چیست ؟ ب - مرجع ضمیر «ما» چه کسانی است ؟ ج - چرا ابلیس مردود همه جهان گشت ؟	۰/۲۵
۲۴	بیت «شبی آمد که می باید فدا کرد / به راه مملکت فرزند و زن را» با کدام گزینه ارتباط مفهومی ندارد؟ الف) در دل چو وطن کردی جا در تن من کردی جانم به فدا بادت جانانه چنین باید ب) جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است ج) ای نگهبان وطن نوبت جان بازی توست سر فدا ساز که هنگام سرافرازی توست د) بذل جان در ره ناموس وطن چیزی نیست بی وطن خانه و ملک و سر و تن چیزی نیست	۰/۲۵

۲۵	معنی و مفهوم نثر: عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید:	۱	الف) شما چه دانید که ما را با این مشتی خاک، چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟ شما در این آینه، نقش های بوقلمون ببینید.
		۱	ب) این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد و تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات، فارغ شد.
۲۶	معنی و مفهوم شعر: ابیات زیر را به فارسی روان برگردانید:	۱	الف) برو شیر درنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل
		۱	ب) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت / دو چندان می شکفت و برگ می کرد
۲۰	اندیشه های تان پیوسته بهاری جمع نمرات		

گروه آموزش ریست شو

ریست شو